

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie Antică și Arheologie
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Arheologie și Studii Clasice

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Protecția, promovarea și valorificarea patrimoniului arheologic.						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.univ.dr. Marius Ciută						
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	0
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					14
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					72
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • licența
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • științe socio-umane

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Spațiu cu posibilitate și dotare necesară proiecțiilor multimedia
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • -

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studiu și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate, într-o formă științifică structurată conform standardelor • Utilizarea metodologiei de bază ale strategiilor și metodologiilor aplicate, privind protejarea și promovarea patrimoniului arheologic • Utilizarea adecvată a conceptelor metodologice ale protejării patrimoniului arheologic (principiile epistemologice, juridice, instituționale, sociologice) și practice, de teren. • Utilizarea adecvată a informației științifice de specialitate în aplicarea, teoretică și practică a strategiilor de protejare a patrimoniului arheologic • Adaptarea și actualizarea permanentă a informațiilor apărute în spațiul public =, referitor la situația protejării, promovării și valorificării patrimoniului arheologic
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de gestionare a managementului monumentelor (siturilor) și bunurilor arheologice. • Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. • Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Pregătirea teoretică și practică a masteranzilor în aplicarea paradigmelor de protejare, promovare și valorificare a patrimoniului arheologic. Justificarea epistemologică a necesității protejării și promovării patrimoniului arheologic. Pregătirea în vederea formulării de răspunsuri și justificări, la nivelul societății, privind protejarea și promovarea patrimoniului arheologic
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să dețină un nivel primar de cunoștințe despre legislația arheologică din România și Uniunea Europeană • Cunoștințe de bază despre patrimoniul arheologic, legislația din România și legislația internațională, comunicare adecvată, prezentare PPT interactivă și competitivitate în domeniul legislativ, managementul patrimoniului cultural • Utilizarea și folosirea adecvată a informațiilor juridice, culturale și arhitecturale despre patrimoniul arheologic, metodologia cercetărilor arheologice, legislația arheologică din România. • Folosirea terminologiei speciale în cercetarea patrimoniului arheologic și cunoașterea cadrului legislativ actual. Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste, sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe (sociologia, antropologia, istoria artei, economia, psihologie, drept etc.). • Utilizarea cunoștințelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste sau ale unei discipline de graniță între istorie , arheologie, drept, patrimoniul cultural și alte științe. • Conștientizarea nevoii de formare și învățare continuă. Trezirea motivației de perfecționare prin utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare. Folosirea cunoștințelor teoretice în practică pe piața culturală, științifică și legală referitor la managementul patrimoniului arheologic din România și Europa.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere în problematică. Repere teoretice. Definirea termenilor, abordări comparative asupra conceptului de "Patrimoniu Arheologic". Istoricul preocupărilor privind protejerea, promovarea și valorificarea Patrimoniului Arheologic (PA) pe plan mondial (UNIDROIT și Convenția de la Valetta) și pe plan local.	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Instrumente juridice pentru protejerea, promovarea și valorificarea PA (1). Acte normative (coordonate legislative internaționale și naționale); Structuri și instituții publice cu atribuții în protejerea și promovarea PA în Uniunea Europeană, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii.	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Concepte juridice utilizate privind modul în care funcționează legile de patrimoniu cultural (arheologic). Noțiuni privind sistemul juridic românesc (penal) în materie de protejerea PA. Studii de caz.	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Instrumente instituționale pentru protejerea, promovarea și valorificarea PA (Situația actuală din România. Responsabilități, competențe, realități. Instituții ale Ministerului Culturii	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Instrumente instituționale pentru protejerea, promovarea și valorificarea PA (2). Situația actuală din România. Responsabilități, competențe, realități. Instituții ale Ministerului Public și ale Ministerului Afacerilor Interne	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Informația ca vector al protejării. Baze de date administrate de Ministerul Culturii, cu rol în protejerea și promovarea PA. (Repertoriul Arheologic Național, Baza de date a bunurilor mobile Docpath)	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Cazuistica protejării PA în România (Alba Iulia, Constanța, Roșia Montană, Sibiu, Cluj etc.).	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Ce este detectorismul și raportul acestuia cu Patrimoniul Arheologic. Problema detectorismului în Uniunea Europeană și Marea Britanie.	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Problema detectorismului în România. Un fenomen "de nișă" sau unul cu implicații și consecințe majore ?	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Colecțiile particulare de artefacte arheologice, traficul cu antichități piața neagră și piața albă a antichităților,	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Strategii de promovare și valorificare a patrimoniului arheologic; Modele de politici culturale pe mapamond (U.E., U.K. SUA, China).	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Strategii de promovare și valorificare a PA în statele Europei centrale și de sud-est. Studii de caz: Serbia, Ungaria, Bulgaria, Grecia, Turcia.	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Soluții privind gestionarea problemelor existente în cazul protejării PA. Rolul educației, al instituțiilor publice și al societății (Universități, ONG, Asociații, Societăți) și impactul decisiv asupra politicii de patrimoniu în domeniu legislativ. Arheologia publică în România	Prelegere asistată de expunere prezentări ppt.	-
Codul Patrimoniului Cultural la 2 ani de la punerea sa în dezbatere publică (http://www.cultura.ro/proiect-de-lege-13)	Prelegere	-

Bibliografie

1 Acte normative și documente programatice oficiale

*** OG 43/2000 *privind protejția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată și actualizată.*

*** Legea 422/2001, privind monumentele istorice.

*** Legea 182/2000, privind patrimoniul cultural mobil

*** Legea nr. 23/2020 *privind regimul juridic al Cetăților dacice din Munții Orăștiei, care fac parte din Lista patrimoniului mondial UNESCO și unele măsuri pentru protejarea acestora*

*** *Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Patrimoniul Construit, Siturile Istorice și Naturale* (Septembrie 2009) <http://old.presidency.ro/static/rapoarte/Raport%20CPPCSINR.pdf>

*** *Strategia națională privind protejarea monumentelor istorice 2022-2032*, <http://www.cultura.ro/sites/default/files/inline-files/Strategia%20nationala%20privind%20protejarea%20monumentelor%20istorice.pdf>

*** *Standarde și proceduri în arheologie*, MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR ORDIN Nr. 2392 din 06.09.2004, <https://cimec.ro/wp-content/uploads/2022/01/AOMCC-2392-din-06.09.2004.pdf> (Nepublicat în Monitorul Oficial)

*** *Regulamentul de organizare a săpăturilor arheologice din România* <https://cimec.ro/wp-content/uploads/2022/01/Ordin-nr.-2071-din-30.06.2000.pdf> (Nepublicat în Monitorul Oficial)

*** *Codul deontologic al arheologilor din România*, https://cimec.ro/wp-content/uploads/2022/09/COD-DEONT-19_08_2022.pdf

2. Volume colective de specialitate:

Tendențe curente în protejarea patrimoniului arheologic în România și Republica Moldova, ed. S. Musteață, 2016, Ed. Arc, Chișinău-Iași.

Arheologia și politicile de protejare a patrimoniului cultural în România, ed. Sergiu Musteață, 2014, Ed. Arc, Chișinău-Iași.

Combaterea Criminalității Contra Patrimoniului Arheologic Fightig The Criminality Against The Archaeological Haritage, Patrimonium, ed. Aug. Lazăr, B. Lippitz, P. Ferri, Marius-Mihai Ciută, București: Lumina Lex, 2008, ISBN, 978-973-758-170-9.

Combaterea criminalității contra Patrimoniului Cultural European / Combating the Criminality Against the European Cultural Heritage, Patrimonium II, ed. Aug. Lazăr, J. Varvaele, P.G. Ferri, S. Alămoreanu, C. Găzdac, Marius-Mihai Ciută, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2009; ISBN 978-606-543-037-2.

Combaterea Traficului cu bunuri culturale - Recuperarea trecutului - Fighting the Trafficking in Cultural Goods - Recovering the Past - Patrimonium III, ed. Aug. Lazăr, S. Alămoreanu, Marius-Mihai Ciută, București, 2013, Universul Juridic, ISBN 978-973-127-896-4.

Aug. Lazăr, A. Condruz, *Corpus Juris Patrimonii*, București, 2007, ed. II-a

Protecția juridică a Patrimoniului Cultural și Natural, Coordonatori: Mircea DUȚU, Augustin LAZĂR, Ovidiu PREDESCU, București, 2018.

Studii de Drept al Patrimoniului Cultural și Natural. In Hoorem Augustin Lazăr, ed. M. Duțu, O. Predescu, S. Alămoreanu, Universul Juridic, București, 2023.

2. Lucrări de specialitate

Mihai Bărbulescu, *Arheologia azi, în România*, Cluj-Napoca, 2016.

Mihai Bărbulescu, *Istoria arheologiei în România*, Editura Academiei Române, București, 2022

Mircea Anghelinu, *Evoluția gândirii teoretice în arheologia din România. Concepte și modele aplicate în preistorie*, Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2003.

Cornelia Stoica, *Istoricul legistapei privind ocrotirea patrimoniului arheologic: imobil și mobil, cu privire specială la secolul al XIX-lea*, în *Buletinul Comisiei Naționale a Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice*, Nr. 3-4/1998, p. 7-12.

Corina Borș, *Protejarea patrimoniului arheologic din România, Despre situri și monumente arheologice din perspectiva evoluției cadrului legislativ european*, Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2014.

Descoperind arheologii din România 2012-14 Corina Borș, Paul Damian (ed), Muzeul Național de Istorie a României, Publicat în septembrie 2014

V.St. Nitulescu, „Legislație românească în perioada interbelică: protejarea patrimoniului cultural mobil”, în Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei, 1999;

Iulian Ganciu, *Heritage for Sale! The Role of Museums in Promoting Metal Detecting and Looting in Romania*, *Heritage* 2018, 1, 437–452; doi:10.3390/heritage1020029

Transnational Crimes Against Culture Looting at Archaeological Sites and the “Grey” Market in Antiquities, Blythe A. Bowman, *Journal of Contemporary Criminal Justice*, Volume XX Number X, Month XXXX xx-xx, © 2008 Sage Publications 10.1177/1043986208318210, <http://ccj.sagepub.com>, hosted at <http://online.sagepub.com>.

Gabor. V. Szabo, *Bronze Age Treasures in Hungary. The quest for buried weapons, Tools and Jewellery*, Budapest, 2019

Cristian Găzduc, Marius-Mihai Ciută, *Recovering Cultural Heritage. Forensic Archaeology and Numismatics – The Roman hoard from the Prisaca Hill (Romania)*, *Journal of Ancient History and Archaeology*, Cluj-Napoca, vol. 8, no. 1, p. 34-46,. <https://jaha.org.ro/index.php/JAHA/article/view/589>

Marius-Mihai Ciută, *Despre zonele arheologice protejate și modul de definire al acestora în România*, în ARHEOVEST. VII.1, In honorem Valeriu Lazăr, Interdisciplinaritate în Arheologie și Istorie: Timișoara, 2021, Vol. 1: Arheologie, Vol. 2: Metode Interdisciplinare, Ed: Sorin FORȚIU, Mega, Cluj-Napoca, 2021, p. 87-122.

Teze de doctorat/habilitare

V. St. Nitulescu, *Isoria Muzeelor din România*, Teză de doctorat, București, 2004. Mss.

Chrisanta-Daniela Nichifor, *Protecția penală a patrimoniului cultural național*, (rezumat teză de doctorat), București, 2009, https://www.univnt.ro/wp-content/uploads/doctorat/rezumat_e_danichifor_Christiana_Daniela.pdf

Marius-Mihai Ciută, *Patrimoniul arheologic din România. Legislație, starea actuală, tendințe*, teză de habilitare, Sibiu, 2019, mss

Claudiu Purdea, *Braconarea patrimoniului arheologic din Munții Șureanu. Jurisprudență și istorie*, Alba Iulia, 2022, mss.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații

Bibliografie

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Organizarea/participarea de/la conferințe de comunicări științifice, locale, naționale sau internaționale, care au ca preocupare protejarea, promovarea și valorificarea patrimoniului arheologic
- Publicarea rezultatelor participării la manifestările de mai sus.
- Punerea în practică a conceptului de arheologie publică, în cadrul șantiierelor arheologice (muzeu, institut, universitate)
- Proiecte de cercetare adresate diferitor componente ale societății, care să ducă la conștientizarea

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Volumul și corectitudinea cunoștințelor, organizarea conținutului	Testare orală, pe bază de subiect la alegere	90%
	Prezența și activitatea la cursuri		10%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
50% rezultat după însumarea punctajelor ponderate conform pct.10.3.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

26.01.2024

.....

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

